

Glamping İşletmelerinde Sınıflandırma Sistemlerinin İncelenmesi ve Türkiye için Öneriler (Examination of Classification Systems in Glamping Establishments and Recommendations for Turkey)

* Yasemin CEYLAN^a , Gülseren ÖZALTAŞ SERÇEK^b

^a Siirt University, Kurtalan Vocational School, Department of Travel, Tourism and Leisure Services, Siirt/Türkiye

^b Mardin Artuklu University, Faculty of Tourism, Department of Tourism Management, Mardin/Türkiye

Makale Geçmişi

Gönderim Tarihi: 06.09.2023

Kabul Tarihi: 21.12.2023

Anahtar Kelimeler

Glamping işletmeleri

Kalite standartları

Sınıflandırma sistemi

Öz

Son yılların yeni trendi olarak görülen, doğada lüks ve konforu bir arada sunarak hem modern hem pastoral bir tatil deneyimi sunan glamping turizmi, tüm dünyada ve Türkiye’de hızla yaygınlaşmaya ve popüler hale gelmeye başlamıştır. Türkiye’de temel hizmetler sunan glamping işletmelerinden ultra lüks hizmetler sunan işletmelere kadar geniş bir aralıkta hizmet veren ve dolayısıyla geniş bir fiyat aralığında olan glamping işletmeleri için herhangi bir kalite standardı ve sınıflandırma sistemi bulunmamaktadır. Bu çalışmada, Türkiye için glamping işletmeleri özelinde bir kalite güvence standardı ve bir sınıflandırma sistemi oluşturulmasına ilişkin öneriler sunulması amaçlanmıştır. Bu amaçla Birleşik Krallık’taki glamping dernek/birliklerinin glamping ile ilgili oluşturdukları kalite güvence standartları ve sınıflandırma sistemleri derinlemesine incelenerek Türkiye için bir süreç tablosu oluşturulmuş ve öneriler sunulmuştur.

Keywords

Glamping establishments

Quality standards

Classification system

Abstract

Glamping tourism, which is seen as the new trend of recent years and offers both a modern and pastoral holiday experience by offering luxury and comfort in nature, has started to become widespread and popular all over the world and in Turkey. In Turkey, there is no quality standard and classification system for glamping businesses that offer a wide range of services, from businesses that provide basic services to businesses that offer ultra-luxury services, and therefore have a wide price range. In this study, it is aimed to present suggestions regarding the creation of a quality assurance standard and a classification system specific to glamping establishments in Turkey. For this purpose, the quality assurance standards and classification systems created by the glamping associations/unions in the United Kingdom regarding glamping were examined in depth, a process table was created for Turkey and suggestions were presented.

Makalenin Türü

Kavramsal Makale

* Sorumlu Yazar

E-posta: yasemin.ceylan@siirt.edu.tr (Y. Ceylan)

GİRİŞ

Turizm endüstrisi, sürekli büyüyen, gelişen ve kendini güncelleyen dinamik bir sektördür (Doğan, Ceylan & Tekin, 2015: s.2). Dünyada son yıllarda yaşanan küresel ve toplumsal değişimler turist tercihlerinin değişmesine neden olmuştur (Düzgün, 2021: s.145). Günümüzde turizm faaliyetlerine katılan tüketiciler, turistik ürün ve hizmetlerin yanı sıra bir deneyim satın almaktadır (Serçek & Özaltaş Serçek, 2016: s.1620). Turistlerin, deneyim merkezli seyahat eğilimi, doğaya dönüş özlemi ve ekolojik farkındalığı, gerçek ve otantik deneyim yaşama arayışı, kentin karmaşasından ve kalabalığından kaçma arzusu artmıştır (Petruša & Vlahov, 2019). Diğer taraftan kitle turizminin yaratmış olduğu olumsuz etkiler, insanların satın alma davranışlarının değişmesine, daha çok bireysel turizm türlerine yönelmelerine neden olmuş, bu durum alternatif turizm çeşitlerinde ve doğa temelli turizm çeşitlerinde büyük bir talep artışına neden olmuştur (Aksöz, Önem & Aydın, 2020: s.186; Çelik, Bahar & Tatar, 2017).

Günlük hayattan kaçarak doğaya yakın olmak isteyen, bunu yaparken yüksek yaşam standartlarından, konforundan ve lüksünden biraz olsun ödün vermek istemeyen, çevre bilinci yüksek, sıra dışı deneyimler yaşama arayışında olan çağdaş turistlerin eğilimleri, ihtiyaçları, istekleri giderek farklılaşmaya başlamıştır. Turizmdeki bu güncel eğilimler, turistlerin istek ve ihtiyaçlarının değişimi, turistik talebin doğa temelli turizm çeşitlerine yönelmesine neden olmuş, bu yönelim alternatif kamp stillerine, yeni açık hava konaklama iş modellerine ve farklı konaklama biçimlerine olan talebin artmasıyla sonuçlanmıştır (Petruša ve Vlahov, 2019). Bunlardan biri, son yılların yenilikçi turizm trendi olarak kabul edilen, doğa temelli turizm çeşitlerinden olan doğayla lüksü, buluşturan bir turizm ürünü olan glampingdir (Ergüven, Yılmaz & Kutlu, 2015: s.261).

Turistik tüketicilerin satın alma davranışlarını etkileyen önemli bir husus, konaklama işletmelerinin sunduğu rekreasyon aktiviteleridir. (Serçek & Özaltaş Serçek, 2015). Doğa temelli turizm faaliyetlerine katılan turistler doğayla direkt etkileşim halinde olmak, doğada çeşitli aktiviteler yapmak isterler. Kırsal alanlarda, doğayla iç içe konaklamak ve bu alanlarda yapılan aktivitelere katılmak seyahat severlerin seyahat nedenleri arasında ilk sıralarda yer almaktadır (Bahar, Çelik & Samırkaş, 2015: s.1282). Glamping işletmeleri, doğada yürüyüş yapma, kuş gözlemleme, okçuluk, yelken ve kano aktiviteleri yapma, at binme, balık tutma, bisiklet binme, yoga, pilates ve meditasyon yapma gibi çeşitli aktivitelere katılma imkânı sunan işletmelerdir (Surdu, 2014: s.3).

Kavramsal Çerçeve

"Glamorous" ve "camping" sözcüklerinin birleşiminden meydana gelen bir sözcük olan glamping, ilk olarak 2005 yılında Birleşik Krallık'ta kullanılmaya başlanmıştır (MacLeod, 2017). Son yıllarda deneyim merkezli seyahatin yükselişiyle trend olan "glamping", kampçılığın bir alt segmenti olarak görülmektedir (Brooker & Joppe, 2013). Geleneksel kampçılık ruhuna bağlı kalarak, doğayı kampçılığa göre daha güvenli bir şekilde deneyimleme imkânı sağlaması, doğada lüks otellerin konforunu sunarak sıra dışı bir deneyim sunması gibi ayırt edici özellikleri olan glamping (Henriques, 2016), kampçılığın elit versiyonu olarak görülmektedir (Petruša & Vlahov, 2019).

Glamping, olağanüstü ve eşsiz doğal ortamlarda yapılan, açık havada maceralı aktiviteler yapma, harika yemekler ve lezzetli içeceklerin tadını çıkarma imkânı sunan, geniş hizmet yelpazesi olan, yüksek kaliteli hizmetler, konfor ve çevreye karşı duyarlı olma ile karakterize edilen lüks bir kamp (Sakáčová, 2013), aynı zamanda bir hikaye, eşsiz bir deneyim, sürdürülebilir, kapsamlı, karma bir paket olarak tanımlanmaktadır (Petruša & Vlahov, 2019). Glamping,

aynı zamanda kamp yapmanın daha lüks bir versiyonu ya da 5 yıldızlı kampçılık olarak da bilinmektedir (Latza, 2011). Dorofeeva (2020), glamping kavramını, konumlandırıldığı doğal ortamlarla uyum sağlayan, doğaya zarar vermeden, vahşi doğada lüks koşullarda konaklamayı içeren, doğada rahatlık ve lüksü birleştiren, gelişmiş ve yenilikçi bir kamp türü olarak tanımlamaktadır.

Glamping, doğaseverlere konforlarından ödün vermeden, doğa içinde konforlu ve lüks bir konaklama imkânı sağlayan, ekolojik yapıları sayesinde doğaya zarar vermeden, olumsuz çevresel etkiler oluşturmayacak mimaride inşa edilen, ekolojik ve çevre dostu konaklama biçimidir (Groe, 2018). Buna ek olarak çevre dostu ve organik ürünler kullanılması, çöplerin ayrıştırılması, kompost tuvaletler kullanılması, doğal kaynakların verimli kullanılmasına özen gösterilmesi gibi birçok çevre dostu uygulama benimsemesi nedeniyle glamping, eco-friendly turizm olarak da görülmektedir (Çelik vd., 2017; Sakáčová, 2013). Glampingin temelinde doğada lüks ve konfor bulunmakta, bununla birlikte doğayla etkileşim, doğanın korunması organik ürünler, kişiselleştirilmiş hizmet, özgünlük, müşteriye daha fazla ilgi gösterilmesi ve çevreye duyarlı turistik faaliyetler ön plana çıkmaktadır (Perriera, 2013). Menshikov, Kuznetsova, Korobchenko, Golubchikov ve Arpentieva, (2020), glampingi, özlenen köy hayatı ve yüksek standartlardaki şehir yaşamını mükemmel bir şekilde bir araya getiren, modern insanının düşlediği yaşam modeline geçiş yolunda motive edici bir adım olarak görmektedir.

Literatürdeki tanımlardan yola çıkarak glamping kapsamlı bir şekilde şöyle tanımlanabilir; olağan üstü doğal ortamlarda bir evin veya lüks bir otelin sahip olduğu tüm konfor ve olanaklara sahip, lüks mobilya ve ekipmanlarla donatılan, doğada dinlenme, eğlenme, güvenlik, hijyen ve mahremiyet sağlayan, lezzetli yiyecek ve içecekler, çeşitli fiziksel aktiviteler, kaliteli hizmet ve özgün bir deneyim sunan, konumlandırıldığı doğal alana zarar vermeden uyum sağlayan, çevre dostu, kalıcı olmayan yada yarı kalıcı, gösterişli, otantik, sıra dışı tasarımlara sahip konaklama birimlerinde pastoral tatil deneyimi sunan bir turizm çeşidi olarak tanımlanabilir.

Bir neo-konfor trendi olan glamping, çekici yerlerde konumlandırılan lüks çadırlar ve konaklama birimleriyle ilişkilendirildiğinden, yenilikçi bir yaklaşımla kampçılığı turizmin ilgi odağına geri getirmeyi amaçlamaktadır (Cvelić Bonifačić, Milohnić & Cerović, 2017; Hrgović, Bonifačić & Licul, 2018). Vahşi doğada otel koşullarında konforlu bir konaklama imkânı sunan glamping işletmeleri; içleri tasarım mobilyalar, lüks ve konforlu yataklar, temiz çarşaf, kahve makinaları gibi lüks bir otel odasında bulunan tüm ekipmanlarla donatılmıştır. Bu işletmeler özel tuvalet, banyo, küvet hatta bazen jakuzisi olan tam donanımlı lüks çadırlar, kubbeler, ağaç evler, kabinler, barakalarda lüks ve konforlu bir tatil deneyimi sunmaktadır (Sadykov, 2021: s.15).

Glamping işletmeleri birkaç konaklama birimine sahip küçük işletmelerden düzinelerce konaklama birimine sahip geniş konaklama tesislerine kadar çeşitlilik göstermektedir (Korosec, 2018: s.13). Bu işletmeler konumlandıkları alan açısından, yapısal özellikleri açısından, mimari ve tasarım açısından da zengin bir çeşitliliğe sahiptir. Glamping çeşitlerine örnek olarak ağaç evler, kır evleri, kütük evler, su üstü evleri, villalar, taş evler, bungalovlar, eskimo evleri, eko-kapsül barakalar, kubbeler mağaralar, ahırlar, ahşap baraka ve kulübeler, Kızılderili çadırları, otağlar, çan çadırlar, kubbe çadırlar, balon çadırlar, çadır kabinler, safari çadırları, karavanlar (çingene evleri), çekme karavanlar, vagonlar, çatı kulübeler, adalar ve kuleler sayılabilir (Urdal & Uğurlu, 2016: Gök & Özhasar, 2023).

Glampingin yalnızca gelir düzeyi yüksek olan sosyal sınıfa yönelik bir konaklama tarzı olduğu düşünülse de (Çelik vd., 2017: s.1284), glamping konaklamalarının fiyatları işletmelerin buldukları destinasyona, konaklanan tarihe, glamping işletmelerinin özelliklerine, sundukları hizmetlere ve sahip oldukları lükse göre düşük bütçeli

glampinglerden (geleneksel kampçılıktan daha konforlu ancak glampingden çok daha az konfor ve lüks özelliklere sahip) son derece konforlu, lüks ve pahalı glampinglere kadar geniş bir aralıkta değişmektedir (Korosec, 2018: s.13). Glamping turizminde geniş ve değişken bir fiyat aralığının olması, her bütçeye uygun glamping konaklaması fırsatı sunmaktadır (Çelik vd., 2017: s.1284).

Dünya genelinde glamping fiyatları değişkenlik göstermektedir. Örneğin Slovenya'da glamping maliyeti gecelik 150\$ ile 300\$ arasında değişmektedir (Sadykov, 2021: s.15). İspanya'da ise glamping işletmelerin gecelik fiyatları incelendiğinde, ortalama 200-500\$ aralığında olduğu görülmektedir. Burada glamping konaklama fiyatı birimlerin boyutu, konaklama kapasitesi, yapısı, özellikleri, sunulan hizmetler ve konumuna göre farklılık göstermektedir. Örneğin 1-3 kişilik küçük bir "eko kapsül" glamping biriminde gecelik konaklama fiyatı 91,5 dolar iken, 1-13 kişilik "özel ada" glamping biriminde gecelik konaklama ücreti 871 dolardır (Arenado Rodríguez, 2020). Yazar, geniş fiyat aralığında seyreden irili ufaklı tüm glamping işletmelerinin ortak özelliklerinin, göz alıcı lüks konaklama olduğunu vurgulamaktadır. Bu noktada glampingin ana temasında yer alan lüks olgusuna değinmekte fayda vardır. Cin, (2019) lüks kavramını farklı kültürlerle, zamana ve ekonomik ölçütlere göre değişebilen, dönüşebilen bir olgu olarak tanımlamaktadır. Lüks kavramı Türk Dil Kurumu (TDK) tarafından "sıradan olmayıp pahalı zevkleri içinde barındıran" olarak tanımlanmaktadır (sozluk.gov.tr). Bu tanıma göre lüks kavramının sınırları belirlenmemiş, açık uçlu bir kavram olduğunu belirten Gök ve Özhasar (2023), glamping işletmelerini göz alıcı veya lüks hale getiren evrensel bir sabitin olmadığını belirtmektedir.

Otel endüstrisinin ve geleneksel kampçılığın bir simbiyozu olan (Sadykov, 2021: s.15) glamping yeni bir turizm çeşidi olmasından dolayı, dünyada birçok ülkede glamping turizmine yönelik resmi düzenlemeler henüz yapılmamıştır (Korosec, 2018: s.13). Boiko (2021) Ukrayna'da glamping özelinde herhangi bir yasal düzenleme ve sınıflandırma sisteminin bulunmadığını, işletme kurulumu için bir ödenek ya da belge gerektirmediğini ve bu durumun girişimciler ve işletmeler açısından bir avantaj olarak görüldüğünü belirtmektedir. Yazar bu durumu Ukraynalı turistler açısından değerlendirdiğinde, glamping işletmeleri için bir sınıflandırma sistemi ve standardizasyonun olmamasının bir kavram karmaşasına yol açtığını, turistlerin glamping işletmelerinde kendilerine tam olarak ne teklif edildiğini anlamakta güçlük çektiklerini belirtmektedir. Kireeva, (2021) Rusya'da glamping konaklama türleri için herhangi bir sınıflandırma bulunmadığını, glamping tesislerinin yasal statüsünün belirlenmemiş olduğunu belirtmekte ve bunun glamping işletmeleri için bir dezavantaj olduğunu öne sürmektedir.

Türkiye'de Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından 23.09.2022 tarihinde "Lüks Çadır Tesisleri Nitelikler Yönetmeliği" hazırlanarak resmi gazetede yayınlanmıştır. Yayınlanan yönetmeliğin amacı, lüks çadır tesislerinde yüksek kalite standartlarının planlı ve kontrollü bir şekilde gelişmesine yönelik usul ve esasların düzenlenmesidir. Bu Yönetmelik, "Turizmi Teşvik Kanunu" uyarınca lüks çadır tesislerine ilişkin kurulum ve yerleşim şartlarının belirlenmesi, uyulması gereken fiziki şartların belirlenmesi, işletmecilik esaslarının ve işletme özelliklerinin belirlenmesi, başvuru, iptal ve ceza prosedürleri, belgelendirme, ruhsatlandırma gibi süreçlere ilişkin usul ve esasları kapsamaktadır (www.resmigazete.gov.tr).

Türkiye'de yürürlüğe konulan bu yönetmelik isminden de anlaşılacağı gibi sadece lüks çadırları kapsamaktadır. Glamping kavramı genel olarak "lüks kampçılık" olarak bilinse de lüks çadırlardan ve lüks kampçılıktan ibaret değildir ve glampingi lüks çadırlarla sınırlandırmak doğru bir yaklaşım değildir. Çünkü glamping işletmeleri çadırlar dışında birçok farklı türde, farklı yapılarda ve farklı konseptlerde hizmet sunmaktadır. Bu nedenle Türkiye'de

yürürlüğe konulan yönetmeliğin yalnızca lüks çadırları kapsadığını, Türkiye’de tüm glamping konaklama türlerini kapsayan bir yasal düzenlemenin olmadığını, glampinge yönelik herhangi bir kalite güvence standardı ve sınıflandırma sisteminin henüz olmadığını söylemek mümkündür (Ceylan, Özaltaş Serçek & Ceylan, 2023).

Ergüven, Yılmaz ve Kutlu (2015), Türkiye’de ve dünyada yaygınlaşan popüleritesi gittikçe artan glamping işletmelerinin sahip olması gereken asgari özelliklerin henüz çok net bir şekilde belirlenmediğini belirtmektedir. Gök ve Özhasar, (2023) bir işletmenin glamping sıfatını hak edebilmesi için hangi özelliklerde olması ve hangi imkânları sunmak zorunda olduğuna dair sınırların belirlenmemiş olduğunu vurgulamaktadır. Ceylan, (2023) lüks segmentinde yer alan glamping işletmelerine yönelik Türkiye’de herhangi bir sınıflandırma ya da standardizasyon bulunmadığını ve bu durumun sunulan lüks hizmetin değerlendirilmesi açısından güçlükler yaşanmasına sebep olabileceğini belirtilmektedir. Göktaş, Çetin ve Kızıllırmak, (2017) glamping işletmelerine yönelik ulusal veya uluslararası boyutta kabul görmüş bir sertifikasyon sisteminin olmadığını, glamping kavramının oluşturduğu “lüks” algısının herkeste farklı beklentiler oluşturacağını belirtmektedir. Lüks anlayışı göreceli olduğundan (Cin, 2019) ve her bireyin lüks anlayışının farklı olacağından hareketle, yüksek lüks beklentileriyle işletmeye gelen turistlerin beklentilerinin işletme tarafından yeterince karşılanmaması, turistlerin umdukları lüks deneyimini yaşayamamalarına ve dolayısıyla işletmeden memnun olamamalarına neden olabilmektedir. Dolayısıyla glamping işletmelerinin sınıflandırılması, sundukları hizmet ve deneyimin kalitesinin belirli bir standartta olması, sunulan hizmet ve deneyimin değerlendirilmesi açısından kolaylık sağlayacağı düşünülmektedir (Ceylan, 2023; Ceylan, Özaltaş Serçek & Ceylan, 2023). Türkiye’de lüks turizm segmentinde yer alan, geniş fiyat aralığına sahip, temel hizmetler sunan basit işletmelerden ultra lüks donanımlara sahip yüksek kalitede hizmetler sunan işletmelere kadar geniş bir yelpazede faaliyet gösteren glampinge yönelik henüz kalite güvence standardı ve sınıflandırma sistemi olmaması araştırmanın nedenselliğini oluşturmaktadır.

Araştırmanın Amacı ve Yöntemi

Bu çalışmada, Birleşik Krallık’taki glamping dernek/birliklerinin glamping ile ilgili oluşturdukları kalite güvence standartları ve sınıflandırma sistemlerinin incelenmesi, Türkiye için glamping işletmeleri özelinde kalite güvence standardı ve bir sınıflandırma sistemi oluşturulmasına ilişkin bir süreç tablosu oluşturularak öneriler sunulması amaçlanmaktadır.

Bu amaçla konuyla ilgili verilerin toplanması ve derinlemesine incelenmesi amacıyla nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Döküman incelemesi araştırılmak istenen olgu ya da olgular ile ilgili bilgiler içeren ikincil veri kaynakların, yazılı ve görsel materyallerin analiz edilmesini kapsamaktadır. Nitel araştırmalarda görüşme veya doğrudan gözlem yapmanın mümkün olmadığı durumlarda çalışılan araştırma konusuna ilişkin yazılı ve görsel materyallerin incelenerek veri elde edilebilir (Yıldırım & Şimşek, 2016: s.189).

Çalışma kapsamında Birleşik Krallık’taki kalite güvence standartlarının ve sınıflandırma sistemlerinin ele alınmasının iki nedeni bulunmaktadır. Bunlardan ilki, Birleşik Krallık’ın glamping ile ilgili dernekler/birlikler kurulan ilk yer olması, dernekler/birlikler ve turizm kurulları tarafından oluşturulan çeşitli kalite standartları ve sınıflandırma sistemlerinin geliştirilmiş olmasıdır. İkincisi, glamping teriminin ilk kez Birleşik Krallık’ta kullanılması, glamping trendinin ilk ortaya çıktığı yaygınlaştığı yer (MacLeod, 2017) olmasıdır.

Alan yazında glamping ile ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde glamping kalite güvence standartlarına ilişkin çalışmaların oldukça az olduğu görülmektedir. Bu nedenle glampingte kalite standartlarına yönelik daha fazla araştırmaya ihtiyaç bulunduğunu söylemek mümkündür. Glamping ile ilgili sınıflandırma ve kalite güvence sistemleri örneklerinin kapsamlı bir incelenmesi alan yazına katkı sağlaması ve gelecekteki araştırmalar için yol gösterici olması açısından oldukça önemlidir. Glamping alanında Türkiye’de herhangi bir sınıflandırma sistemi ve kalite standardı olmadığından, bu boşluğun dolması açısından glamping özelinde kalite standardı ve sınıflandırma sistemi geliştirilmesi için Türkiye için öneriler sunulması ise uygulama açısından oldukça önemlidir.

Konaklama İşletmelerinde Sınıflandırma Sistemi

Konaklama işletmeleri karmaşık bir pazar kategorisidir. Konaklama işletmelerinin kalitesini derecelendirmenin genel kabul görmüş yöntemi sınıflandırmadır. Sınıflandırma, konaklama işletmelerinin belirlenmiş standartlar temelinde kaliteye göre sıralama işlemidir. Bu, konaklama işletmelerinin ekonomik hedeflerine ulaşma ve dolayısıyla uygun sınıfa karşılık gelen hizmet seviyesini koruma becerisini ifade etmektedir (Kosar, Kosar & Masic, 2015).

Konaklama endüstrisinde sınıflandırma sistemi ulusal veya yerel yönetimler tarafından onaylanan yasalar veya bağımsız kuruluşlar, otel dernekleri/birlikleri rehber kitaplar, seyahat web siteleri ve gönüllü kuruluşlar tarafından oluşturulabilmekte ve uygulanabilmektedir (Koresec, 2018; Martin-Fuentez, 2016). Dolayısıyla sınıflandırma sistemleri resmi ve resmi olmayan kuruluşlar tarafından geliştirilebilmektedir. Konaklama endüstrisinde yıldız ile derecelendirme sınıflandırması evrensel olarak kabul edilmektedir ve sınıflandırma için en yaygın sistem 1 ile 5 yıldız arasındadır. Bir yıldız temel tesisleri ve konfor standartlarını ifade ederken, beş yıldız tesis ve hizmetlerde yüksek kalite, konfor ve lüksü ifade etmektedir (Koresec, 2018).

Türkiye’de oteller özelinde belirli özelliklere sahip 1 ile 5 yıldız arasında olan bir sınıflandırma sistemi mevcuttur. Sınıflandırma sistemi sayesinde konaklanan otelin hizmet kalitesi ve konfor seviyesi hakkında önceden bir fikir sahibi olmak mümkündür. Yıldız derecelendirme sistemi fiyat dağılımı üzerinde en önemli etkiye sahiptir ve daha yüksek yıldız derecelendirmesine sahip oteller daha esnek oda fiyatları talep edebilir (Martin- Fuentez, 2016: s.127). En düşük yıldız, minimum hizmet kalitesinin sağlandığını garanti eder. Bu, ilgili fiyatın yıldız arttıkça arttığı anlamına gelmektedir. Bu nedenle sınıflandırma, farklı satın alma gücüne sahip pazar segmentlerine bir seçenek sunmaktadır (Kosar, Kosar & Masic, 2015). Daha yüksek yıldız derecelendirmesi, daha yüksek kalitenin ve yüksek fiyatın bir göstergesi olarak kabul edilebilir. Konaklama işletmelerinin genel kalitesi sahip olduğu yıldızlarından anlaşılabilir. Konaklama tercihlerinde yıldızlar, işletme seçiminde ve ödenecek olan fiyatın değerlendirilmesinde bir araç olarak kullanılabilir (Martin- Fuentez, 2016: s.127).

Glamping Tesisleri için Kalite Standartları ve Sınıflandırma Sistemlerinin Faydaları

Turizm endüstrisinde ürün ve hizmetler soyut olduğundan ve satın alınmadan deneyimlenemediğinden, konaklama işletmelerinde sınıflandırma sisteminin turistler ve işletmeler açısından birçok faydası bulunmaktadır. Bu faydalar aşağıda sıralanmıştır (Koresec, 2018);

- Otel endüstrisinde farklı konaklama türlerinin tutarlı bir şekilde değerlendirilmesini sağlayan standartlaşmış bir çerçeve sağlayan bir değerlendirme aracı olarak hizmet eder,
- Ödenen belli bir bedel karşılığında ne beklenmesi gerektiğine dair bilgi sunar,
- Bir turizm işletmesini ilk kez deneyimleyecek olan bireylerin endişelerini giderir,

- Tüketici güvenine katkı sağlar ve karşılaştırma yoluyla tüketici seçimlerine rehberlik eder. Dolayısıyla konaklama tercihinde bir kıyaslama aracı olarak hizmet eder,
- Konaklama işletmeleri sınıflandırma sistemi ile belirli özelliklerini ve hizmetlerini tanıtabilirler. Dolayısıyla işletmeler için bir pazarlama aracı olarak hizmet eder,
- Fiyat oranların belirlenmesinde gerekçe sunarak fiyatlandırma aracı olarak hizmet eder,
- Konaklama kalitesinin artırılması için bir geliştirme aracı olarak hizmet eder,

Günümüzde turizm pazarlaması, turistlerin turizm hizmetlerine yönelik ihtiyaçlarını karşılamaktan, zenginleştirilmiş deneyimler sunmaya evrilmiştir. Ancak sunulan deneyimin değerlendirilmesi, konaklama hizmetlerinin uygunsuz kalitesi nedeniyle tehlikeye girebilir (Kosar, Kosar & Masic, 2015). Adamovic ve Nadda (2021) glamping endüstrisinde hizmette kaliteyi korumak ve turistlerin beklentilerini yönetmek için glamping endüstrisinin bir sınıflandırma ve standardizasyon sistemi geliştirmesi gerektiğini ileri sürmektedir. Yazarlar, kalite standartlarının, müşteriler için belirli bir kategoride sunulan hizmet ve olanakların şeffaf olmasını sağlayacağını vurgulamaktadır.

Birleşik Krallık Glamping Sınıflandırma Sistemleri

Glamping trendi, günümüzde favori glamping yeri olan Amerika Birleşik Devletleri'nde hızla yayılmadan önce Birleşik Krallık'ta başlamıştır. Birleşik Krallık; İskoçya, Galler, İngiltere ve Kuzey İrlanda olmak üzere dört kurucu ülkeden oluşmaktadır. Birleşik Krallık'ta gençler ve düşük bütçeli kişiler müzik festivallerine katılıp festival alanlarında kamp yapmaktadırlar. Festivallere katılanların yaş ortalamasının artması ve bu yaş artışıyla birlikte daha fazla konfor arayışı ve bu yaş grubunun daha yüksek harcanabilir gelire sahip olmasından dolayı konaklamalar kampçılıktan glampinge evrilmiştir. Festivallere katılan 30 ve üzeri yaş izleyici kitlesinin glamping tesislerinde konaklamayı tercih etmesi ile glamping trendi Birleşik Krallık'ta ivme kazanmıştır. Buna ek olarak festivale katılan ünlü sanatçıların ve aktrislerin bu tesislerde konaklaması glamping işletmelerini daha ilgi çekici kılarak popüler hale getirmiş, glamping meraklılarının başka yerlerde benzer tesisler aramasına ve glamping talebinin artmasına neden olmuştur. Artan taleple glamping arzı da artarak glamping konaklama türü tüm Birleşik Krallık'ta yaygın hale gelmiştir (MacLeod, 2017).

Dünyada ilk olarak Birleşik Krallık'ta, 2007 yılında glamping derneği kurulmuş ve glamping tesislerinin uyması gereken kalite standartları belirlemiştir. Glamping derneğine üye olan tesislerin bu standartlara ve belirlenen davranış kurallarına uyması zorunlu kılınmıştır (Adamovich & Nadda, 2021). Daha sonra Birleşik Krallık'ta bazı dernekler ve birlikler tarafından glamping ile ilgili kalite güvence standartları ve sınıflandırma sistemleri oluşturulmuştur. Sınıflandırma sistemlerinin amacı glamping tesisleri için şeffaflık ve düzen sağlarken tesislerin pazarda konumlandırılmaları için kurallar ve kriterler sağlayarak yanıltıcı reklam sorununu çözmektir. Sınıflandırma sisteminde konaklama tesisleri lüks, hizmet düzeyi ve konaklama tipine göre tanımlanıp sınıflandırılmaktadır (Koresec, 2018).

Birleşik Krallık Glamping Derneği'nin (Glamping Association) Davranış Kuralları

İlk glamping standartlarından biri, UK Glamping Association tarafından geliştirilmiştir. Birleşik Krallık'ta glamping alanı operatörlerini temsil eden ve kâr amacı gütmeyen bir organizasyon olan Glamping Association 2007 yılında kurulmuştur. Birleşik Krallık Glamping derneği, glampingde kalite ve güvenlik standartlarını sağlamayı ve

üyelerine bilgi ve rehberlik sağlayarak endüstri gelişimini desteklemeyi amaçlamaktadır. Dernek tarafından gerekli temel yasal standartların tanıtımı için tasarlanan ‘nasıl yapılır’ kılavuzu, glamping davranış kurallarını içermektedir. Dernek üyesi olmak isteyen işletmeler davranış kurallarına uymayı kabul ederek tüm güvenlik standartlarına ve yasal gerekliliklere uymaları gerektirmektedir (Adamovich & Nadda, 2021; Glamping Association, 2017; Farrow, 2018).

Birleşik Krallık Glamping Derneği’nin üyeleri için belirlemiş olduğu davranış kurallarında işletmelerin alması gereken izinler, çevre koruma ilkeleri, yerel halka saygı, temizlik ve hijyen ile ilgili hususlar, personel, yol ve güvenli erişim, evcil hayvanlar, glamping birimlerinin mesafesi, güvenlik ve acil durumlar, rezervasyon ve iptaller ile ilgili konular yer almaktadır (Glamping Association, 2017). Birleşik Krallıkta glamping derneğine üye olan tesislere dernek tarafından kalite güvence standardını garantileyen glamping derneği logosu verilmektedir. Glamping derneği logosu şekil 1’de sunulmuştur.

Şekil 1. Glamping Derneği Logosu

VisitEngland Glamping Kalite Standartları ve Akreditasyonu

VisitEngland, İngiltere'nin resmi turizm kurulusudur. VisitEngland turizm kurulu, Mart 2016'da alternatif konaklama planının yerini alan bir Glamping Akreditasyon programı başlatmıştır. Program, “Akreditasyon” ve “Altın Ödül” olmak üzere iki düzeyde tanınma sunan kaliteye dayalı bir değerlendirmedir (Adamovich & Nadda, 2021). Glamping işletmelerinin kalite standartlarının değerlendirilmesi için bilgi ve varış, dış mekân, banyolar, yataklar, yaşam alanı, mutfak, aydınlatma ve ısıtma, kat hizmetleri ve temizlik olmak üzere 8 ana kategori ve 18 alt kategori belirlenmiştir.

Visit England bir akreditasyon sistemidir ve akredite olmak isteyen konaklama tesislerinin belirlenen davranış kurallarına uyacağını taahhüt etmesi gerekmektedir. Kriterlere uyan işletmeler VisitEngland logolu glamping sertifikası alabilmektedir. Sertifika glamping tesisi ve personelleri tarafından sunulan müşteri deneyimi, ürün ve hizmetlerin kalitesini yansıtmaktadır. VisitEngland Akreditasyonu almak isteyen glamping işletmelerine yapılan değerlendirme ziyaretinde, müşteriye yönelik verilen hizmetlerin ve işletmenin tüm yönleriyle ilgili kalite değerlendirmeleri, her bir unsur için 0-5 (0-kabul edilemez, 1-kötü, 2-hayal kırıklığı, 3-iyi, 4-çok iyi, 5-mükemmel) arasında bir puan verilerek yapılmaktadır. Değerlendirme 18 alt kategoriden 5'er puandan 90 puan üzerinden yapılmaktadır. VisitEngland Akreditasyonu için, toplam yüzde puanının %60 veya üzerinde olması gerekmektedir. Altın ödüle hak kazanabilmek için yüzde puanının en az %80 olması gerekmektedir (VisitEngland, 2022). VisitEngland logolu glamping sertifikası ve altın ödül sertifikası şekil 2’de sunulmuştur.

Şekil 2. VisitEngland akreditasyon logosu ve altın ödül logosu

Bir glamping işletmesinin akreditasyon elde ederek ve VisitEngland kalite logosunu web sitesinde sergileyebilmesi için gereken hizmetleri ve özellikleri sağlayarak tüm alanlarda gerekli kalite standardını karşılaması gerekecektir. Akreditasyon ve altın ödül puanlaması için bilgi ve varış, dış görünüm, yataklar, banyolar, mutfak, yaşam alanı, aydınlatma- ısıtma ve soğutma, kat hizmetleri ve temizlik olmak üzere 8 ana kategori ve 18 alt kategoriden oluşan değerlendirme kriterleri Tablo 3’te sunulmaktadır (VisitEngland, 2022).

Tablo 1. Kalite Değerlendirmesi: Değerlendiricinin dikkate alacağı kriterler

<p>1. Bilgi ve Varış</p> <p>-Seyahat öncesi bilgi; Değerlendirme ziyareti gerçekleşmeden önce işletmenin web sitesi değerlendirici tarafından incelenerek web sitesinin içeriği misafirler için sağlanan bilgiler açısından değerlendirilmektedir. Misafirlere seyahatten önce ihtiyaç duyulan tüm bilgilerin sunulup sunulmadığını kontrol edilir, kapsamlı ve iyi üretilmiş bilgi mevcut ise, yüksek puan verilir. Eksiklikler varsa daha düşük bir puan verilerek ve tavsiyelerde bulunulur.</p> <p>-Seyahat bilgileri; tesiste verilen bilgiler dikkate alınmaktadır. Konaklama tesisleri hakkında önemli bilgilerin yanı sıra yerel bölge ve olanakları hakkında ek bilgileri içermelidir.</p> <p>-Seyahatte ekstra dokunuşlar; burada karşılama paketi, yerinde mağaza gibi tesise bağlı olan ve sahipler tarafından sağlanan çok çeşitli ekstra dokunuşlar dikkate alınmaktadır.</p>
<p>2. Dış görünüm</p> <p>-Glamping biriminin durumu ve dış görünüşü; buna göre işletmenin yüksek puan alabilmesi için, çadırın kumaşı veya kulübelerin ahşap yapısı mükemmel durumda olmalıdır. Değerlendirmede dış döşeme kaplamasının ve varsa dış mekan mobilyalarının kalitesine ve durumuna da bakılmaktadır.</p> <p>-Zemin ve düzenlemeler; değerlendiricinin, işletmenin konumu ve yaptığı düzenlemeler ile çok doğal bir ortam mı sunmak istediği yoksa farklı bir deneyim mi sunmak istediğini anlaması gerekecektir. Bu alt kategoride patikalar, park alanları, araziler ve bahçeler dikkate alınmaktadır.</p>
<p>3. Yataklar</p> <p>-Yatakların kalitesi ve durumu; glamping için aranılan minimum standart, tüm misafirler için yüksek kaliteli ve konforlu yataklardır. Yataklar kategorisinde değerlendiriciler yatakların konfor ve stilini dikkate almaktadır. Konforlu, lüks ve misafir beklentilerinin üzerinde olan özel yataklara yüksek puan verilirken, daha az konfor ve lüks özelliği taşıyan yataklar için daha düşük puanlar verilmektedir.</p> <p>-Yatak takımlarının kalitesi ve durumu; buna yatak nevresimlerinin kalitesi, yatak koruması, yastıklar dahildir. Burada eşyaların sadece kalitesi değil, aynı zamanda yatakların misafirlere sunumuna göre değerlendirme yapılmaktadır.</p>
<p>4. Banyolar</p> <p>-Duş/banyoların kalitesi ve durumu; banyo özellikleri boyut ve stil açısından değişiklik gösterebilmekte ancak her durumda sıcak su ve aydınlatma sağlanması gerekmektedir. Değerlendirme kararları, oda veya birimin kendi tarzı dikkate alınarak yapılacaktır.</p> <p>- WC'lerin kalitesi ve durumu değerlendirilmektedir (eğer ayrıysa).</p>
<p>5. Mutfak</p> <p>-Tüm pişirme ekipmanlarının kalitesi ve durumu; glamping işletmelerinde yemek pişirme işi, açık ateşten eksiksiz modern pişirme olanaklarına kadar geniş bir aralıkta, birçok biçimde olabilmektedir. Bu olanakların hepsi de mükemmellik sunabilir. Değerlendirici, sağlanan pişirme ekipmanının ve pişirme kaplarının kalitesini, durumunu ve kullanılabilirliğini dikkate almaktadır.</p> <p>-Tüm tabak, çatal ve züccaciyelerin kalitesi ve durumu; bu alt kategoride sağlanan tabak takımı, çatal bıçak takımı ve cam eşyaların kalitesini ve çeşitliliğini dikkate alınmaktadır.</p>

Tablo 1. Kalite Değerlendirmesi: Değerlendiricinin dikkate alacağı kriterler (devamı)

<p>6. Yaşam Alanı -Kalite, konfor ve kullanım kolaylığı; yaşam alanı doğrudan ve yalnızca uyumaya adanmış olmayan bir alandır. Bazı yaşam alanları tamamen açık havada, bazı yaşam alanları ise iç mekânda ve geniş olabilmektedir. Örneğin, bir çoban barakası küçük olduğu için puan kırılmaz. Burada önemli olan mekânın nasıl düzenlendiği ve kullanıldığı ile ilgilidir, örneğin gündüz ve akşam herhangi bir açık yaşam alanının ne kadar kullanılabilirdiği önemlidir.</p>
<p>7. Aydınlatma, Isıtma ve Soğutma -Bu kriter, alandaki tüm aydınlatma ve ısıtma- soğutmaya kapsamaktadır. Aydınlatma sistemi değerlendirilirken, tesisin dış alanlarında yeterli aydınlatmanın olup olmadığı, birimlerin iç alanlarında, uyku alanlarında, yatak başlarında, banyolarda, ayna önlerinde aydınlatma olup olmadığı, ne kadar etkili ve kullanılabilir olduğu dikkate alınmaktadır. -Isıt- soğutma sistemi değerlendirilirken, konaklama biriminin yılın hangi aylarında açık olduğu dikkate alınmaktadır. Ayrıca, iç ve dış alanlarda ısıtma- soğutma sisteminin olup olmadığı, ısı kaynağının aynı zamanda pişirme kaynağı olarak kullanılıyorsa iki amaç için ne kadar etkili ve kullanılabilir olduğu dikkate alınmaktadır.</p>
<p>8. Kat Hizmetleri ve Temizlik -Bu kriter tesisin tüm alanlarını kapsamakta ve her alan için ayrı puanlar verilmektedir. Tesisin türüne göre farklı beklentiler olmaktadır. Örneğin, ortak banyoların gün boyunca personel tarafından temiz ve düzenli tutulması gerekirken, özel banyosu olan tesisleri için, izin verildiği zamanlarda temizlik yapılmaktadır. Değerlendirmede araziler ve park alanlarının düzenli tutulup tutulmadığı, atık ve çöplerin temizlenip temizlenmediği, yatak odaları, banyolar, yemek pişirme ekipmanları ve mutfak aletlerinin ne kadar temiz olduğuna dikkat edilerek buna göre puanlama yapılmaktadır. Bu kategoride puanlama yapılacak olan alt kategoriler; -araziler ve bahçeler, -genel konaklama, -duş odası/ banyolar, -tuvaletler (eğer ayrıysa), -mutfak/yemek pişirme alanları olarak sıralanmaktadır.</p>

Kaynak: VisitEngland.com

Visit Isle Of Man Glamping Kalite Standartları

VisitBritain, VisitScotland, Galler Turist Kurulu ve AA, hükümetin desteğiyle, Birleşik Krallık'ta hizmet kalitesinin değerlendirilmesi için ortak standartlar üzerinde anlaşmaya varmak ve geliştirmek üzere bir araya gelmiş ve tüm Birleşik Krallık'ta geçerli olan "Ortak Standartlar" oluşturmuşlardır. Man Adası, uyum sağlamak ve adanın standartlarını yükseltmek amacıyla "Ortak Standartlar" programına katılmıştır. Ortak kalite standartları ve sınıflandırma sistemi oluşturulurken tüm kuruluşların mevcut standartlarına ve ayrıca ziyaretçilerin ihtiyaç ve beklentilerine yönelik kapsamlı araştırmalar yapılmış konaklama sektörüyle de geniş çapta istişarelerde bulunulduktan sonra sektörden alınan geri bildirimler ile ortak bir kalite standardı oluşturulmuştur. Bu ortak kalite standardının amacı, kalite standartlarını tüketicilerin sürekli gelişen beklentileri doğrultusunda yükseltmek için endüstri ile sürekli çalışmaktır (Visitislaofman, 2023).

Birleşik krallığa bağlı olan Man Adası, Visit England'ın 2006, 2012 ve 2016 revize edilmiş versiyonlarından alınan ilk ilhamla kendi glamping konaklama kalite standartlarını geliştirmiş ve benimsemiştir. Man Adasının geliştirdiği glamping kalite değerlendirme sistemi 1 ila 5 yıldız arasında değişmektedir. En düşük seviyede temel hizmetler ve olanaklar sağlanırken yıldız sayısı arttıkça daha yüksek kalitede hizmetler ve olanaklar sunulmaktadır. Daha yüksek bir yıldız sınıflandırması elde etmek için, altı temel alana (temizlik, konukseverlik, yiyecek ikramı (varsa), yatak odaları, banyolar ve ortak alanlar) özel önem verilerek tüm alanlarda aşamalı olarak daha yüksek kalite standartları sağlanmalıdır. Bu standartlar, her bir yıldız düzeyine ilişkin tipik tüketici beklentilerini göstermektedir. Sertifika almak isteyen glamping işletmeleri başvuruda bulunduktan sonra şartlara uyup uyulmadığının tespit edilmesi için denetimciler gizli müşteri olarak işletmeye giderek ve denetim yapmaktadır. Yapılan denetimde kalite standartlarının sağlanma durumuna göre sertifika ve yıldız derecelendirmesi yapılmaktadır. Visit Isla of Man

glamping alanları için genel standartlar ve glamping için kalite standartları Tablo 2’de sunulmuştur (VisitislaofMan, 2023).

Tablo 2. Visit ısla of Man glamping alanları genel standartlar ve kalite standartları

Glamping siteleri genel standartları	Glamping için kalite standartları
-Site Bildirimleri -Site Erişimi -Saha Sınırları, Düzeni ve Otoparka Erişim -Aydınlatma -İçme Suyu Temini -Sanitasyon ve Drenaj -Çöp Atma -İlk Yardım Temini -Sanitasyon ve Drenaj	-Dış mekan (tabelalar, aydınlatma, çevre düzenlemesi vb.) -Konaklama ve Hizmet (bilgi, varış, kişisel dokunuşlar vb.) -Temizlik (Bireysel birimler, banyolar ve misafirler tarafından kullanılan diğer tüm alanlar) -Kamusal Alanlar/Diğer (Kafe, çamaşırhane, mutfak, vb.) -İç mekan (dekorasyon, kaplama, mobilya, yataklar ve yatak takımları, ekstralar vb.) -Banyolar (dekorasyon, kaplama, armatürler)

Kaynak: VisitislaofMan.com

Automobile Association Hotel Services (AAHS) Glamping Tesisleri Sınıflandırma Sistemi

AAHS’nin sınıflandırma standartları glamping tesisleri ve işletmeleri için; konaklama türü, konaklama alanında veya tesiste mevcut olan imkanlar, mobilya ve donanımların kalitesi, konaklama ve tesisin temizliği/bakımı, glamping alanına ve konaklamaya erişim, rezervasyon kolaylığı vb. dahil müşteri hizmetleri ve sunulan diğer tatil deneyimlerini kapsayan kriterler oluşturulmuştur. Glamping tesisinin AA tarafından tanınması için belirlenen ve aşağıda sıralanan standartların karşılanması gerekmektedir (<https://www.theaa.com/a>);

- Tüm glamping tesisleri ve konaklama birimlerinin baştan sona temiz ve düzenli olması, her yeni kiralamadan önce tüm ekipmanların (tuvaletler, duşlar, yatak çarşafı, tabaklar, çatal bıçak takımları vb. dahil tüm imkanlar) kontrol edilmesi,
- Elektrikli cihazların test edilmesi, yangın yönetmeliklerine uyulması, gaz ve elektrik güvenliği gerekliliklerine uygun olunması,
- Yerel yönetimlerden tam lisanslı/planlama iznine sahip olunması,
- Kamu sorumluluk sigortası yapılması,
- Rezervasyon, konukların kalış süresi, sağlanan hizmet ve reklam gibi uygulamaların sistemli bir şekilde yönetilmesi,
- Acil durum detayları dahil olmak üzere iletişim numaraları sağlanması gerekmektedir.

Automobile Association Hotel Services (AAHS) flama şeması, Birleşik Krallık genelinde glamping tesisleri için tanınan ve kabul edilen bir kalite değerlendirmesidir. Program, glamping işletmesinde konaklayan ya da konaklamayı düşünen kişiler için program, işletmenin Birleşik Krallık’ın önde gelen kuruluşlarından biri tarafından bağımsız olarak değerlendirilen yüksek kalite standardına ulaştığına dair güvence sunmaktadır. Ayrıca glamping işletmeleri için bağımsız olarak değerlendirilme fırsatı ve ulusal olarak tanınan AA logosunu pazarlama ve tanıtım materyalinde kullanabilme fırsatı sunmaktadır (<https://www.theaa.com/a>).

Sınıflandırma sistemine ek olarak, her glamping noktası için bir Kalite Yüzdesi puanı verilmektedir. Başka bir deyişle, aynı flama sınıflandırmasına sahip benzer tesisler arasında ayırım yapmaya yardımcı olan yüzde puanıyla desteklenmektedir. Yüzde puanı 50 ile 100 arasındadır ve aynı flama derecesine sahip tesislerin görece kalitesini gösterir. Yüzde puanı, müşteri hizmetleri standardı; glamping birimlerinin ne kadar donanımlı olduğu; birimlerin

temizliği; tuvalet/duşların kalitesi ve standardı; varsa çamaşırhane gibi ortak alanlar; turizm danışma; tatil deneyimleri ve mağaza, kafe gibi diğer tesis imkanlarına göre hesaplanmaktadır (<https://www.theaa.com/> a).

AA flama programı bir sınıflandırma sistemi sunmaktadır. Buna göre işletmeler, tarzlarına ve sundukları imkanların çeşitliliğine göre 5 puanlık bir ölçekte derecelendirilmektedir. AAHS tarafından belirlenen sınıflandırma standartları glamping tesislerinde yapılan denetimlerin temelini oluşturmaktadır. AAHS'nin glamping tesisleri için belirlediği sınıflandırma standartları tablo 3'te sunulmaktadır (<https://www.theaa.com/> b);

Tablo 3. Automobile Association Hotel Services (AAHS) Sınıflandırma Standartları

<p>1 Yeşil Flama</p> <p>1.1 Temel glamping noktası.</p> <p>1.2 Ünitenin yeterli döşemeye sahip olması – zemin sacı veya ahşap döşeme. Misafirler kendi uyku tulumlarını/yatak takımlarını getirebilirler,</p> <p>1.3 Tuvalet, duş ve yıkama tesisleri bulunmalıdır (bunlar oldukça basit ve unisex olabilir)</p> <p>1.4 Yeterli genişlikte giriş ve erişim yollarının yanı sıra glamping birimlerine makul erişim sağlanmalıdır,</p> <p>1.5 İyi drene edilmiş zemin ve düz alanlar olmalıdır,</p> <p>1.6 Temel su noktası bulunmalıdır,</p> <p>1.7 Uygun çöp imhası yapılmalıdır,</p> <p>1.8 Acil durum telefonunun nerede olduğu gösteren tabelalar olmalıdır.</p>
<p>2 Yeşil Flama</p> <p>2.1 Glamping tesisi, biraz daha yüksek düzeyde tesisler, hizmetler ve müşteri hizmetleri ile iyi güvenlik ve yer bakımı sunmaktadır. (Glamping ünitesi hala temel düzeydedir).</p> <p>2.2 İyileştirilmiş yalıtıma sahip iyi bir döşemeye ve nevresimli bir yatağa sahip üniteler. Konukların kendi uyku tulumu/yatak takımına ihtiyacı olabilir,</p> <p>2.3 Her birimin temel bir elektrik noktasına olmalı veya meşaleler ve fenerlerle aydınlatma sağlanmalıdır,</p> <p>2.4 Geliştirilmiş standartlarda dıştan aydınlatmalı tuvalet blokları bulunmalıdır,</p> <p>2.5 Bulaşık yıkama tesisleri, üstü kapalı ve aydınlatılmış olmalıdır,</p> <p>2.6 Sahibin/müdürün veya iletişim numarasının ve 24 saat iletişim bilgileri bulunmalıdır,</p> <p>2.7 Bilgi kulübesi veya bilgi panosu bulunmalıdır,</p> <p>2.8 Temel tesis güvenliği sağlanmalıdır.</p>
<p>3 Yeşil Flama</p> <p>3.1 İyi düzeyde konfor ve iyi olanaklar sağlayan orta sınıf glamping tesisi türüdür.</p> <p>3.2 Yataklarda nevresim vardır (ideal bir yatak takımı ve çarşaf temin edilmelidir),</p> <p>3.3 Birimlerde elektrik aydınlatması olabilir, aksi takdirde lambalar (petrol/gaz), fenerler ve meşaleler, bazı temel ısıtma cihazlarının iyi bir şekilde sağlanması gerekmektedir,</p> <p>3.4 Kapıları ve ücretsiz sıcak suyu olan ideal modern duş kabinleri bulunmalıdır,</p> <p>3.5 Geliştirilmiş ve daha iyi döşenmiş tuvalet ve yıkanma tesislerinin hepsinin unisex olması muhtemeldir,</p> <p>3.6 Bulaşık yıkamak için ücretsiz sıcak su sağlanmalıdır,</p> <p>3.7 Tesise ve birimlere iyi erişim ve park yeri sağlanmalıdır,</p> <p>3.8 Cep telefonu şebekesinin zayıf olduğu yerlerde, tesiste veya yakınında umumi telefon bulundurulmalıdır,</p> <p>3.9 Glamping tesisinin güvenliği sağlanmalı ve denetimi yapılmalıdır,</p> <p>3.10 Dış oturma alanı, sandalye ve barbekü temin edilmelidir.</p>
<p>4 Yeşil Flama</p> <p>4.1 Yüksek kaliteli glamping noktası. Tesisler, güvenlik ve müşteri hizmetleri yüksek kalitededir ve birimler iyi donanımlıdır (yataklar, giysi dolapları, sandalyeler, masalar vb.),</p> <p>4.2 Yüksek kaliteli yatak takımları ve çarşaf sağlanmalıdır (her yeni müşteride değiştirilmelidir),</p> <p>4.3 Çok iyi döşenmiş modern tuvalet ve duş olanakları, her birime ayrı ayrı veya kaliteli bir ortak blok olabilir,</p> <p>4.4 Buzdolabı veya soğutma kutusu ve pişirme olanakları olmalıdır,</p> <p>4.5 Yemek ve çatal bıçak takımı bulundurulmalıdır,</p> <p>4.6 Her birimde ısıtma olanağı sağlanmalıdır (odun sobası veya elektrikli sobalar olabilir),</p> <p>4.7 Tesiste veya makul bir mesafede kaliteli alışveriş imkanı bulunmalıdır,</p> <p>4.8 24 saat müsait olan bekleme odası olmalıdır (tesiste ikamet etmeyebilir),</p> <p>4.9 Resepsiyon alanı (turistik bilgiler mevcut olan ayrı bir tesis veya tesis sahiplerinin evinin bir parçası olabilir)</p> <p>4.10 Yollara erişim kolaylığı- İyi standartta, geceleri aydınlatılan yollar ve patikalar olmalıdır,</p> <p>4.11 Glamping üniteleri arasında yeterli mesafe olmalıdır,</p> <p>4.12 Isıtılmalı tuvalet ve duş olanakları sağlanmalıdır,</p> <p>4.13 Bulaşık yıkama tesisleri ayrıysa gizli olmalıdır,</p> <p>4.14 Glamping ünitesinin dışında masa ve sandalyeler veya piknik tezgahı + barbekü. Kendi ateş çukuruna veya ortak ateş çukuruna erişime sahip olabilir,</p> <p>4.15 Her birimde bilgi paketleri vb. ile iyi müşteri hizmetleri sağlanmalıdır,</p> <p>4.16 İyi güvenlik (kilitlenebilir kapılar olmalıdır).</p>

Tablo 3. Automobile Association Hotel Services (AAHS) Sınıflandırma Standartları (devamı)

<p>5 Yeşil Flama</p> <p>5.1 5 Flama glamping alanları son derece yüksek standartta olup, olgun peyzajlı çekici bir çevrede yer almaktadır. Tesisler, güvenlik ve müşteri hizmetleri olağanüstü kalitededir,</p> <p>5.2 Tüm tuvalet ve duş tesisleri olağanüstü standartlarda, tam teşekküllü ve donanımlı olmalıdır. İdeal olan her birime ayrı ısıtma olanağının sağlanmasıdır. Ancak istisnai durumlarda standart ısıtımın ortak bir blok olabilir.</p> <p>5.3 Tuvalet olanakları ideal olarak sifonlu olmalıdır,</p> <p>5.4 Her glamping ünitesinde ideal olarak atık ve su noktaları bulunmalıdır,</p> <p>5.5 Donanımlar ve mobilyalar en yüksek kalite ve standartlarda olmalıdır,</p> <p>5.6 Glamping ünitesi, iç masa ve sandalyeler için alana sahip iyi bir tavan boşluğu ile geniş olmalıdır,</p> <p>5.7 Ünite içinde kaliteli, tam donanımlı pişirme alanı veya üniteler tarafından paylaşılan ayrı ve eşit derecede iyi donanımlı mutfak alanı bulunmalıdır,</p> <p>5.8 Dış masa, sandalyeler, şezlonglar ve barbekü vb. artı ateş çukuru/mangal vb. bulunmalıdır,</p> <p>5.9Gün boyunca personellerin mevcudiyeti ile olağanüstü düzeyde müşteri hizmetleri sağlanmalıdır,</p> <p>5.10 Tesis genelinde iyi Wi-Fi dahil olmak üzere bu düzeyde diğer hizmetler veya faaliyetler sunulabilir.</p> <p>5 Flama Glamping tesisleri ayrıca şunları sağlayabilir:</p> <p>G1 Bu seviyede yüzme havuzları, jakuziler veya spa küvetleri olanakları sağlanabilir,</p> <p>G2 Yerel tarzda mağazalar bulunabilir,</p> <p>G3 Bir kafe veya başka bir yemek tesisi bulunabilir,</p> <p>G4 Köpekler için belirlenmiş bir yürüyüş alanı bulunabilir (kabul edilirse).</p>

Kaynak: Automobile Association Hotel Services (2017).

Glamping İşletmelerine Yönelik Sınıflandırma Sistemlerinin Değerlendirilmesi

Birleşik Krallık'ta geliştirilen glamping kalite standartları ve sınıflandırma sistemleri incelendiğinde 3 farklı sınıflandırma sistemi olduğu görülmektedir. VisitEngland akreditasyon sistemi ile akredite olmak isteyen işletmeler belirlenen 18 kategoride yer alan kriterleri yerine getirme durumlarına göre 1-5 arası puan olarak puan toplamaktadır. Akredite olmak için en az 60 puana sahip olmak gerekmektedir. Bu şartı sağlayan işletmelere VisitEngland akreditasyon sertifikası ve logoyu kullanma hakkı verilmektedir. Altın ödül için ise işletmelerin 90 puan toplamaları gerekmektedir. Söz konusu kalite standardında yer alan 8 ana kategori glamping işletmelerinin kalite standartlarının oluşturulması için oldukça işlevsel olsa da, çevrenin korunması ve sürdürülebilirlik gibi unsurlarının göz ardı edildiği düşünülmektedir. VisitEngland glamping akreditasyon sistemi bazı yönleriyle, Türkiye'de 2008 yılında başlatılan Çevreye Duyarlılık Kampanyası (Yeşil Yıldız) ile bazı yönleriyle benzerlik gösterdiğini söylemek mümkündür. Yeşil Yıldız sertifikası alınabilmesi için VisitEngland glamping akreditasyon sisteminde olduğu gibi bir sınıflandırma formu bulunmaktadır ve sınıflandırma formunda 10 ana başlık altında 122 farklı alt başlık yer almaktadır. Bu asgari puanları almaya hak kazanan işletmeler yeşil yıldız sertifikasını ve logosunu almaya hak kazanmaktadır (Ceylan, 2017: s.55-57).

AAHS yeşil flama sembolleri ile 1 ile 5 arasında bir sınıflandırma sistemi oluşturulmuştur. Flama şeması ile işletmenin tarzına ve sunduğu olanaklara göre belirli bir sınıflandırma uygulanmaktadır. AAHS flama şeması objektif kriterlere odaklanan ancak subjektif kriterleri de içeren bir sınıflandırmadır. Geliştirilen sınıflandırma standartlarını sağlama durumuna göre işletmelere 1 ile 5 arasında yeşil flama sertifikası ve almaya hak kazanmaktadır. Bununla birlikte aynı flama sınıflandırmasına sahip benzer tesisler arasında ayırım yapmaya yardımcı olan yüzde puanıyla desteklenmektedir. Yüzde puanı 50 ile 100 arasındadır ve aynı flama derecesine sahip tesislerin görece kalitesini göstermektedir.

Birleşik Krallık'ta konaklama sektörü için VisitBritain, VisitScotland, Galler Turist Kurulu, AA ve hükümetin desteğiyle, Birleşik Krallık'ta hizmet kalitesinin değerlendirilmesi için ortak standartlar geliştirilen ortak standartlardan ilham alınarak, "Visit Isla of Man" turizm kurulu tarafından glamping özelinde kalite standardı

geliştirilmiştir. Geliştirilen glamping kalite standardında belirlenen 6 kategoride sunulan (dış mekân, konaklama ve hizmet, temizlik kamusal alanlar, iç mekân ve banyolar) kriterleri sağlama durumuna göre 1 ile 5 yıldız arasında bir sınıflandırma yapılmaktadır. Bu sınıflandırma sistemi sayesinde bireyler glamping işletmesinde konaklamadan önce sunulan olanaklar, hizmetler, tesis özellikleri ve standartları hakkında fikir sahibi olabilmektedir.

Sonuç

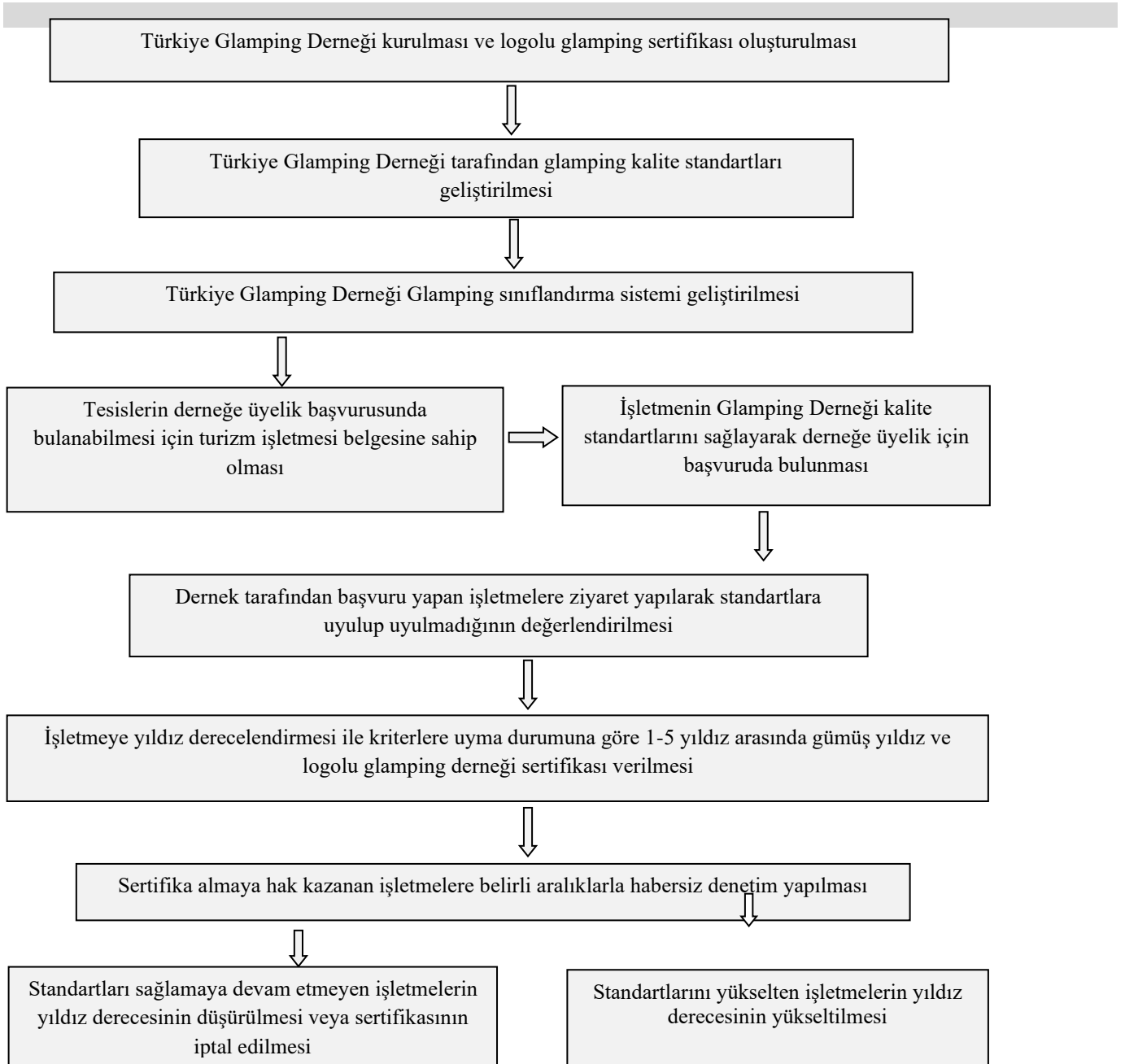
Türkiye’de glamping işletmeleri özelinde geliştirilen ve tüm glamping işletmelerini kapsayan bir kalite standardı ve sınıflandırma sistemi henüz bulunmamaktadır. Bu durum glamping işletmelerinin sahip olması gereken özelliklerin neler olduğu ve sunması gereken hizmetlerin kalitesinin ne düzeyde olması gerektiğine dair bir belirsizlik yaratmaktadır. Glamping işletmeleriyle ilgili bu belirsizlik hem glamping işletmelerini tercih eden turistler için hem de glamping işletme sahipleri ve potansiyel girişimciler için birtakım zorluklar yaşanmasına neden olabilmektedir. Durum glamping işletmelerini tercih eden turistler açısından değerlendirildiğinde; Glamping işletmelerinin geniş fiyat aralığına sahip olması, lüks ve konfor algısının göreceli olması, bu alanla ilgili bir kalite güvence standardı ve sınıflandırma sisteminin olmaması glamping işletmelerinin sunduğu hizmet kalitesinin ve sunulan deneyimin turistler tarafından değerlendirilmesinde bir kafa karışıklığına neden olabilmektedir. Glamping tesislerinde konaklamak isteyen bireyler birtakım beklentilerle işletmeyi tercih ederler. Tesiste bu beklentilerin karşılanmaması yaşanan glamping deneyiminin hayal kırıklığı ve memnuniyetsizlik ile sonuçlanmasına dahası, turistlerde kandırıldıkları düşüncesinin oluşmasına neden olabilir.

Glamping işletmelerinin sahip olması gereken özelliklerin ve lüksün bir alt sınırının çizilmemiş olması (Gök & Özhasar, 2022), herhangi bir standart ve sınıflandırma sistemi olmaması durumu işletmeler açısından ele alındığında, glampingin özelliklerine uymayan bazı işletmelerin basit ve kalitesiz çadırlarda çok düşük standartlarda hizmet sunmasına rağmen kendini glamping olarak adlandırmasına neden olabilmektedir. Bu durumun glamping işletmeleri için negatif bir algı oluşturabileceği ve glamping turizminin genel imajına zarar vereceği düşünülmektedir. Tersini düşünüldüğünde, işletmenin bir glamping işletmesinde bulunması gereken tüm özelliklere sahip olmasına ve tam anlamıyla yüksek standartlarda hizmeti vermesine rağmen glamping olduğunun farkında olmaması, işletmenin kendini glamping işletmesi olarak adlandırmamasına neden olabilmektedir. Bu durum işletmelerin web sitelerinde ve sosyal medya hesaplarında glamping olduklarını belirtmemelerine, dolayısıyla glamping işletmelerinde konaklamak isteyen turist pazarına ulaşamamasına ve işletmenin pazarda rekabet gücünün zayıflamasına (Ceylan, Özaltaş Serçek & Ceylan, 2023) neden olabileceği düşünülmektedir. Özetle, Türkiye’de yüksek kalitede hizmet, konfor ve lüks sunan sıra dışı tasarımlara sahip seçkin tesisler de glamping olarak nitelendirilmekte, kampçılıktan biraz konforlu basit çadır tesisleri de glamping olarak nitelendirilmektedir. Oysa ki glampingin felsefesinde kaliteli hizmet, lüks ve konfor bulunmaktadır. Glamping alanında herhangi bir kalite güvence standardı ve sınıflandırma sisteminin olmaması birbirinden çok farklı özelliklere, olanaklara, hizmetlere ve hizmet kalitesine sahip tesislerin aynı isim altında tanıtılıp pazarlanması, pazarda karışıklıklara yol açabileceğini söylemek mümkündür.

Lüks bir yaşam tarzı benimseyen glamper turistler konaklayacakları oda veya çadırların tasarımının lüks ve konfor açısından en üst düzeyde olmasını bekleyen ve bunun için yüksek ücret ödemeye razı olan bireylerdir. Bu bireyler ödedikleri ücretin karşılığını da görmek isterler. Dolayısıyla glamping işletmelerinde konaklamayı tercih eden bireylerin tam olarak neye para ödeyeceklerini önceden bilmeleri, endişelerin giderilmesi ve sonradan sürprizler yaşanmaması açısından önemlidir. Glamping turizmin artan popüleritesi ve bu alanda hizmet veren tesislerin gün

geçtikçe daha çok artmasıyla bu tesislerle ilgili bir kalite güvence standartlarına ve sınıflandırma sistemine ihtiyaç olduğunu söylemek mümkündür.

Bu çalışmada glamping işletmeleri için geliştirilmiş olan mevcut kalite standartları ve sınıflandırma sistemleri incelenip değerlendirilerek, Türkiye'ye bir süreç tablosu oluşturulması ve öneriler sunulması amaçlanmıştır. Bu amaçla glamping işletmeleri için mevcut kalite standartları ve sınıflandırma sistemlerinin değerlendirme kriterleri temel alınarak bir süreç tablosu oluşturulmuş ve Türkiye için glamping özelinde kalite güvence standardı ve bir sınıflandırma sistemi oluşturulmasına ilişkin önerilerde bulunulmuştur. Oluşturulan süreç tablosu Şekil 3'te sunulmuştur.

Şekil 3. Glamping İşletmelerinin Sınıflandırılması İçin Süreç Tablosu

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

Yukarıda sunulan süreç tablosu incelendiğinde ilk adımda Türkiye’de glamping işletmecilerinin bir araya gelerek bir “Türkiye Glamping Derneği” kurulması ve glamping logolu özgün bir glamping sertifikası oluşturulması önerilmektedir. İkinci adımda dernek tarafından glamping işletmeleri için kalite standartları oluşturulması önerilmektedir. Glamping kalite standartları oluşturulurken, VisitEngland turizm kurulunun geliştirmiş kalite standartlarından ilham alınarak, bu kalite güvence standardında yer alan 8 ana kategorideki (bilgi ve varış, dış görünüm, yataklar, banyolar, mutfak, yaşam alanı, aydınlatma, ısıtma ve soğutma, kat hizmetleri ve temizlik) kriterlere ek olarak çevrenin korunması ve yenilebilir enerji sistemlerinin kullanılması olmak üzere iki ana kategorinin daha eklenmesi önerilmektedir. Çünkü glamping turizminin merkezinde doğa ve doğal unsurlar vardır. Glamping işletmeleri doğa içinde ve doğal güzelliklerin ortasında konumlandırılmaktadır. Bu nedenle çevrenin korunması ve sürdürülebilirlik ilkelerinin benimsenerek doğaya verilen zararın en aza indirgenmesi glamping turizmi için oldukça önemlidir. Bu nedenle Türkiye glamping derneği tarafından söz konusu kalite standardına gerekli eklemeler yapıp revize edilerek kendi kalite standartlarının oluşturulması önerilmektedir. Buna göre; bilgi ve varış, dış görünüm, yataklar, banyolar, mutfak, yaşam alanı, aydınlatma, ısıtma ve soğutma, kat hizmetleri ve temizlik çevrenin korunması ve yenilebilir enerji sistemlerinin kullanılması olmak üzere toplamda 10 temel ana standardı karşılayan glamping işletmelerinin glamping derneğine başvurarak sertifika almalarına hak kazanabilirler.

Üçüncü adım sınıflandırma sistemi oluşturulmasıdır. Glamping işletmeleri sundukları lüks hizmetlere göre 1 yıldızdan 5 yıldız kadar sınıflandırıldığında (1 yıldız en az lüks, 5 yıldız en çok lüks), 5 yıldızlı bir glamping işletmesine yönelik beklentiyle 1 yıldızlı glamping işletmesine yönelik beklenti ve yaşanan deneyimin değerlendirilmesi farklı olacaktır. Dolayısıyla glamper turistlerin konaklamalarında lükse yönelik istek ve beklentilerinin karşılanma düzeyine göre yaşadıkları deneyimi olumlu ya da olumsuz olarak değerlendireceklerini söylemek mümkündür.

Sınıflandırma sistemi oluşturulurken 90 puan üzerinden değerlendirilen VisitEngland kalite standartlarına iki ana kategori eklenip revize edildikten sonra 10 ana kategori ve 100 puan üzerinden değerlendirilecektir. Türkiye glamping derneğinin 10 ana kategoriden oluşan kalite standartlarını sağlama durumuna göre işletmelere AA kalite standardı ve Man adası kalite standardında olduğu gibi 1 ile 5 arasında yıldız derecelendirmesi verilecektir. Sınıflandırma sistemi oluşturulurken 20 puan alan işletmelere 1 yıldız, 20-40 arasında puan alan işletmelere 2 yıldız, 40-60 puan alan işletmelere 3 yıldız, 60-80 puan alan işletmelere 4 yıldız, 80-100 puan alan işletmelere 5 gümüş yıldız verilmesi önerilmektedir.

Türkiye glamping derneğinden kalite standartlarını sağlayarak glamping derneği sertifikası ve yıldız derecelendirmesi almaya hak kazanan işletmelerin aynı yıldız derecesine sahip benzer işletmeler arasında ayırım yapılabilmesi için standartlarını artıran ama henüz bir üst sınıfa ulaşamamış olan 30-50-70-90 ve 100 puan üzerinde özelliklere sahip olan işletmelerin yıldızlarının renginin altın renkte olması önerilmektedir. Örneğin 30 puan alan bir işletme 1 yıldız alacak ama yıldızın rengi altın renkte olacaktır. Bu da aynı yıldız derecesine sahip işletmelerin görece kalitesini gösterecek ve bu da misafirlerin beklentilerinin karşılanması fiyatlandırma konusunda şeffaflığın ve netliğin artmasına olanak sağlayacaktır. Önerilen yıldız sınıflandırma sistemi Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4. Glamping Sınıflandırma Sistemi

Kategoriler			
1-Bilgi ve varış 2-Dış görünüm 3-Yataklar 4- Banyolar 5- Mutfak 6- Yaşam alanı 7-Aydınlatma- ısıtma ve soğutma 8-Kat hizmetleri ve temizlik 9-Çevrenin korunması 10-Yenilebilir enerji sistemleri.			
Gümüş yıldız		Altın yıldız	
20 puan	1 yıldız	30-39 puan	1 yıldız
40 puan	2 yıldız	50-59 puan	2 yıldız
60 puan	3 yıldız	70-79 puan	3 yıldız
80 puan	4 yıldız	90-99 puan	4 yıldız
100 puan	5yıldız	100 puan üzeri	5 yıldız

Önerilen süreç tablosuna göre; dernek kuruluşu, kalite standartları ve sınıflandırma sistemi oluşturulmasını içeren ilk üç aşamadan sonra glamping işletmelerinin derneğe üye olabilmesi için turizm işletmesi belgesine sahip olması şartını yerine getirerek ve Glamping Derneği kalite standartlarını sağlayarak derneğe üyelik için başvuruda bulunması gerekmektedir. Dernek yetkilileri tarafından üyelik için başvuru yapan işletmelere ziyaretler gerçekleştirilerek işletmelerin kalite standartlarını sağlayıp sağlamadıkları tespit edilecektir. Eğer işletme standartları sağlayabiliyorsa sonraki aşama işletmenin hangi yıldız derecelendirmesine sahip olacağıın tespit edilmesidir. İşletmeye yıldız derecelendirmesi ile kriterlere uyma durumuna ve aldıkları puana göre 1-5 yıldız arasında gümüş yıldız veya altın yıldız ve logolu glamping derneği sertifikası verilecektir. Sertifika almaya hak kazanan işletmelere dernek yetkilileri tarafından belirli aralıklarla gizli müşteri yöntemiyle denetim yapılarak standartlarını yükselten işletmelerin puanları artırılarak yıldız dereceleri yükseltilir, standartlarını düşüren işletmelerin ise yıldız derecelendirmeleri düşürülür ya da sertifikaları iptal edilir.

Beyan

Makalenin tüm yazarlarının makale sürecine verdikleri katkı eşittir. Yazarların bildirmesi gereken herhangi bir çıkar çatışması yoktur.

KAYNAKÇA

- Adamovich, V. ve Nadda, V., (2021). Quality issuesı In glamping tourism from providers perspective in the UK. *International Journal of Entrepreneurship, Management, Innovation and Development (IJEMID)* Vol 4 Issue 1 ISSN 2516-3051 99-115.
- Aksöz, E. O., Önem, B. ve Aydın, B. (2020). Kamp deneyimi yaşayan bireylerin glampinge ilişkin algılarının belirlenmesi. *Gastroia: Journal of Gastronomy And Travel Research*, 4 (2), 185-196.
- Arenado Rodríguez, R. (2020). El glamping como forma de alojamiento sostenible y su marco legal en España.
- Bahar, O., Çelik, N., & Samırkaş, M. (2015). *Farklı Boyutları ile Sürdürülebilir Turizm*. Süre Yayınevi.
- Boiko, V. (2021). *Glamping As A Promising Niche İn Tourism And Hotel Business*. Lviv-Toruń: Liha-Pres.
- Brooker, E.ve Joppe, M. (2013). Trends in camping and outdoor hospitality—An international review. *Journal of Outdoor Recreation and Tourism*, 3, 1-6.
- Ceylan, Y. (2017). *Yeşil Yıldızlı Konaklama İşletmelerinde Kalan Turistlerin Algılarına Yönelik Bir Araştırma: Yüksek Lisans Tezi*. Batman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Batman.

- Ceylan, Y., Serçek, G. Ö., & Ceylan, E. (2023). Yunanistan ve Türkiye’de Glamping İşletmeleri ile İlgili Yasal Düzenlemelerin Karşılaştırılması. *Euroasia Journal of Social Sciences & Humanities*, 10(34), 11-23.
- Ceylan, Y. (2023). *Glamping seyahat motivasyonunun deneyim ve davranışsal niyete etkisi: Glamper turistler üzerine bir araştırma*. Doktora Tezi Mardin Artuklu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Ana Bilim Dalı. Mardin
- Cin, H. (2019). Lüks Markaların Kurumsal Sosyal Sorumluluk Çalışmalarına Yönelik Bir Araştırma. *Kastamonu İletişim Araştırmaları Dergisi*, (2), 1-21.
- Cvelić-Bonifačić, J., Milohnić, I. ve Cerović, Z. (2017). Glamping–creative accommodation in camping resorts: insights and opportunities. *Tourism in South East Europe*, 4, 101-114.
- Çelik, N., Bahar, O. ve Tatar, S. (2017). Kırsal kalkınmada glamping turizmin rolü: Club Amazon Bördübet örneği. *The Journal of International Social Research*, 10 (51), 1282-1287.
- Doğan, M., Ceylan, Y., & Tekin, C. (2015). Turistik bir destinasyon olarak Hasankeyf’in ziyaretçi tatmini üzerine bir araştırma. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 7(1), 1-15.
- Dorofeeva, A. (2020). Glamping in Russia: relevance and development prospects. *Human Progress*, 6(2), 1.
- Düzgün, E. (2021). Pandemi sonrası yeni turist tercihi: Glamping turizmi. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 11(1), 145-158.
- Ergüven, M. H., Yılmaz, Ö. G. A. ve Kutlu, Ö. G. D. (2015). Turistik ürün çeşitlendirme bağlamında hibrit turizm: Glamping örneği, *The Journal of Academic Social Science Studies*, 41:255-265.
- Gök.B, & Özhasar, Y. (2023) Glamping işletmelerinde asgari standartların belirlenmesi: Keşfedici bir nitel çalışma. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 33(2), 821-830.
- Groe, L. (2018) Glamping: The new sustainable tourism development model. *ICTEA Conference University of Calabria*, Conference Proceedings, 119-126.
- Henriques, M.F.V. (2016). Glamping: Contributos para uma tipologia turística de alojamento. instituto politécnico de tomar, *Escola Superior de Gestão de Tomar*, Portogallo. 1-105.
- Hrgović, A. M. V. Bonifačić, J. C. ve Licul, I. (2018). Glamping–new outdoor accommodation. *Ekonomska Misao I Praksa*, (2), 621-639.
- Kireeva, Y. A. (2021). Development of glamping in Russia and abroad. *Laplage em Revista*, 7, 553-560.
- Korošec, T. (2018). *Proposition of glamping classification criteria for Slovenia: master's thesis* (Doctoral dissertation, Univerza v Ljubljani, Ekonomska fakulteta).
- Kosar, L., Kosar, N. ve Masic, S. (2015). The contribution of European standards in improving the quality of national hotel product. *Quaestus*, (6), 25.
- Latza, B. N. (2011). “Camping on the Ritz”. *Newsweek*, Vol. 57, No. 23, p. 60.
- MacLeod, N. (2017). *Glamping*. In: Lowry, Linda L., (ed.) *The SAGE International Encyclopedia of Travel and Tourism*. SAGE Publications, Inc. ISBN 978-1483368948

- Martin-Fuentes, E. (2016). Are guests of the same opinion as the hotel star-rate classification system?. *Journal of hospitality and tourism management*, 29, 126-134.
- Menshikov, P. V., Kuznetsova, N. V., Korobchenko, A. I., Golubchikov, G. M. ve Arpentieva, M. R. (2020). Psychological and pedagogical aspects of glamping: Tourism as a practice for personal development. *Service and Tourism: Current Challenges*, 14(2), 38.
- Petrusa, I. ve Vlahov, A. (2019). The role of glamping in development of camping tourism offer- possibilities and future prospects in the republic of Croatia. In *Proceedings of FEB Zagreb International Odyssey Conference on Economics and Business* (Vol. 1, No. 1, pp. 834-843). University of Zagreb, Faculty of Economics and Business.
- Pereira, C. M. M. (2013). *Glampinexp: glamping experience*. Doktora Tezi. Lizbon Üniversitesi ISCTE-IUL Enstitüsü. Portekiz.
- Sakáčová, K. L. (2013). *Glamping – Nature served on silver platter*. Yüksek lisans Tezi. Aalborg Üniversitesi. Danimarka.
- Sadykov, B. ve Toleuzhanova, Z. (2021). *Business models of glamping abroad and mechanisms of" transfer" of their successful experience into the Kazakhstani natural realities*. Lisans Tezi. M. S. Narikbayev KAZGUU Univesitesi. Turizm Bölümü. Kazakistan.
- Serçek, S. ve Özaltaş Serçek, G. (2016). Turist deneyimlerinin müşteri odaklı marka değerine etkisinin incelenmesi. *Journal Of International Social Research*, 9(42).
- Serçek, S. ve Serçek, G. Ö. (2015). Turistlerin konaklama işletmesi tercihinde rekreasyon aktivitelerinin etkisi. *Electronic Turkish Studies*, 10(14).
- Türk Dil Kurumu (2023). <https://sozluk.gov.tr/>
- Surdu, A. (2014). *How can social media be used as a communication channel between hospitality providers and customers, in synergy with other channels*. Doktora Tezi. Delft Üniversitesi Teknoloji Bölümü. USA.
- Urdal, M. ve Uğurlu, K. (2016). *Kamp turizminde glamping işletmeciliği: Kırklareli ili için bir model önerisi*, 17. Ulusal Turizm Kongresi, S. 1213-1224. Detay Yayıncılık
- Yıldırım A. ve Şimşek H., (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*, 10. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık.
- Automobile Association Hotel Services (2017). *Glamping quality standards*. Basingstoke AA media limited. [PDF belgesi].
https://www.theaa.com/resources/Documents/pdf/business/hotel_services/glamping_quality_standards_2017.pdf. Adresinden erişildi.
- Glamping Association (2017) *Glamping Association Members Code of Conduct*. [PDF belgesi].
[Lhttps://www.glampingassociation.co.uk/resources/Glamping%20Association%20Members%20Code%20of%20Conduct%20revised%202017.pdf](https://www.glampingassociation.co.uk/resources/Glamping%20Association%20Members%20Code%20of%20Conduct%20revised%202017.pdf) . Adresinden erişildi.
- Farrow, R. (2018) *Glamping Code of Conduct*. [PDF belgesi]. <https://openairbusiness.com/glamping-code-conduct/>. Adresinden erişildi.

Resmi Gazete (2022). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/09/20220923-2.htm>. Adresinden erişildi.

VisitEngland Assessment Services (2022) Glamping Quality Standard. [PDF belgesi].
L<https://www.visitenglandassessmentservices.com/wp-content/uploads/2017/11/3.14-Glamping-Standards.pdf>.
Adresinden erişildi.

Visit Isla of Man (2023). [PDF belgesi]. <https://www.visitisleofman.com/trade/supporting-your-business/starting-up/accommodation/campsites-and-glamping>. Adresinden erişildi.

Examination of Classification Systems in Glamping Establishments and Recommendations for Turkey

Yasemin CEYLAN

Siirt University, Kurtalan Vocational School, Siirt/Türkiye

Gülseren ÖZALTAŞ SERÇEK

Mardin Artuklu University, Faculty of Tourism, Mardin/Türkiye

Extended Summary

The tourism sector has been greatly affected by developments such as the epidemic disease, the change in economic conditions, the increase in environmental awareness and longing for nature in recent years all over the world. Parallel to these developments, tourists' holiday understanding, travel reasons and accommodation preferences have also begun to change, and the interest in nature-based tourism types has begun to increase. One of them is glamping tourism. Developments and changes have led to an increase in interest in glamping, which is a rising trend all over the world. Glamping tourism, which is seen as the new trend of recent years and offers both a modern and pastoral holiday experience by offering luxury and comfort in nature, has started to become widespread and popular in Turkey as well as all over the world. The word glamping comes from the combination of the words "glamorous" and "camping". This word was first used in the United Kingdom in 2005. With the increasing interest in "experience-centered" travel in recent years, the interest in glamping, which is seen as a sub-segment of camping, has also begun to increase. Glamping is defined as an advanced and innovative type of camping that is in harmony with the natural environment in which it is located, includes accommodation in luxurious conditions in the wild, without harming nature, and combines comfort and luxury in nature.

Glamping, which has distinctive features such as adhering to the spirit of traditional camping, providing the opportunity to experience nature in a safer way than camping, and providing an extraordinary experience by offering the comfort of luxury hotels in nature, can be defined as a more elite version of camping. Glamping is also known as a more luxurious version of camping or 5-star camping. Glamping offers the opportunity to do adventurous activities outdoors and enjoy great meals and delicious drinks. It is defined as a luxury camp with a wide range of services, characterized by quality, comfort and care for the environment, but also a fascinating story, a unique experience, a sustainable, mixed package.

Glamping is seen as a motivating step towards the transition to the life model that modern people dream of, which perfectly brings together the long-awaited village life and high standards of city life. Glamping is an ecological and environmentally friendly form of accommodation that provides nature lovers with a luxurious accommodation in nature without compromising their comfort, and is built in an architecture that will not cause negative environmental effects and without harming nature thanks to its ecological structures. Glamping is also seen as eco-friendly tourism because it adopts many practices such as using environmentally friendly and organic products, separating garbage, using compost toilets, and paying attention to the efficient use of natural resources. Glamping establishments, which offer a comfortable accommodation in the wild, can be equipped with luxury equipment such as designer furniture, luxurious and comfortable beds, clean linens, coffee machines, private toilets, bathrooms, and sometimes even a jacuzzi. Glamping businesses offer a luxurious and comfortable experience in a variety of forms, including luxury tents, domes, treehouses, stone houses, cabins, shacks and caravans.

Based on the definitions in the literature, the concept of glamping can be defined comprehensively as follows; glamping, having all the comforts and amenities of a house or a luxury hotel, equipped with luxury furniture and equipment, offering rest in nature, entertainment, safety, hygiene, privacy, quality service, delicious food and drinks, various physical activities and a unique experience, It is a type of tourism that offers an idyllic holiday experience in non-permanent or semi-permanent accommodation units with environmentally friendly, flashy, authentic, extraordinary designs.

Glamping businesses are businesses that offer a wide range of products and services, from glamping businesses that provide basic services to businesses that offer ultra-luxury services, and therefore have a wide price range. Glamping prices vary around the world. For example, the cost of glamping in Slovenia varies between \$150 and \$300 per night (Sadykov, 2021: 15). When the nightly prices of glamping establishments in Spain are examined, it is seen that the average price is between 200-500 \$. Here, glamping accommodation prices vary depending on the size, accommodation capacity, structure, features, services offered and location of the units. For example, the price of a nightly accommodation in a small “eco capsule” glamping unit for 1-3 people is 91.5 dollars, while the price of a nightly accommodation in a “private island” glamping unit for 1-13 persons is 871 dollars (Arenado Rodríguez, 2020).

The problem of the research is that there is no quality assurance standard and classification system for glamping businesses in Turkey. In this study, it is aimed to examine the quality assurance standards and classification systems created by glamping associations/unions in the UK, and to present suggestions by creating a process table for the establishment of the quality assurance standard and classification system for glamping businesses in Turkey. For this purpose, document analysis technique, one of the qualitative research methods, was used in order to obtain and examine in-depth data on the subject. When the studies on glamping are examined in the literature, it is seen that there are very few studies on glamping quality assurance standards. Therefore, it is possible to say that there is a need for more research on quality standards in glamping. Since there is no classification system and quality standard in the field of glamping in Turkey, it is very important in terms of literature and practice to create a process table and present suggestions for the development of a quality standard and classification system specific to glamping. A comprehensive examination of the examples of classification and quality assurance systems related to glamping is also very important in terms of contributing to the literature and guiding future research.

In this study, current quality standards and classification systems developed for glamping establishments in the United Kingdom were examined and evaluated, a process table was created for Turkey and suggestions were presented. According to the process table proposed within the scope of the study; The first three stages include the establishment of the Turkish Glamping Association, the determination of quality standards by the association and the creation of a classification system. At the next stage, in order for glamping enterprises to become members of the association, they must fulfill the requirement of having a tourism enterprise certificate and apply for membership to the association by ensuring the quality standards of the Glamping Association. Afterwards, the association officials visit the businesses that apply for membership, and it is determined whether the businesses meet the quality standards. If the applicant businesses can meet the quality standards, the next step is to determine which star rating the business will have. Businesses are given a glamping association certificate with a special logo and a star rating between 1-5 stars (silver or gold) according to their compliance with the criteria and the score they receive. The companies that

are entitled to receive certificates are audited by the authorities of the association with the method of mystery shopping at regular intervals. If the business has increased its quality standards, its score is increased and the star rating is increased. The star ratings of the enterprises that lower their quality standards are reduced or their certificates are cancelled.